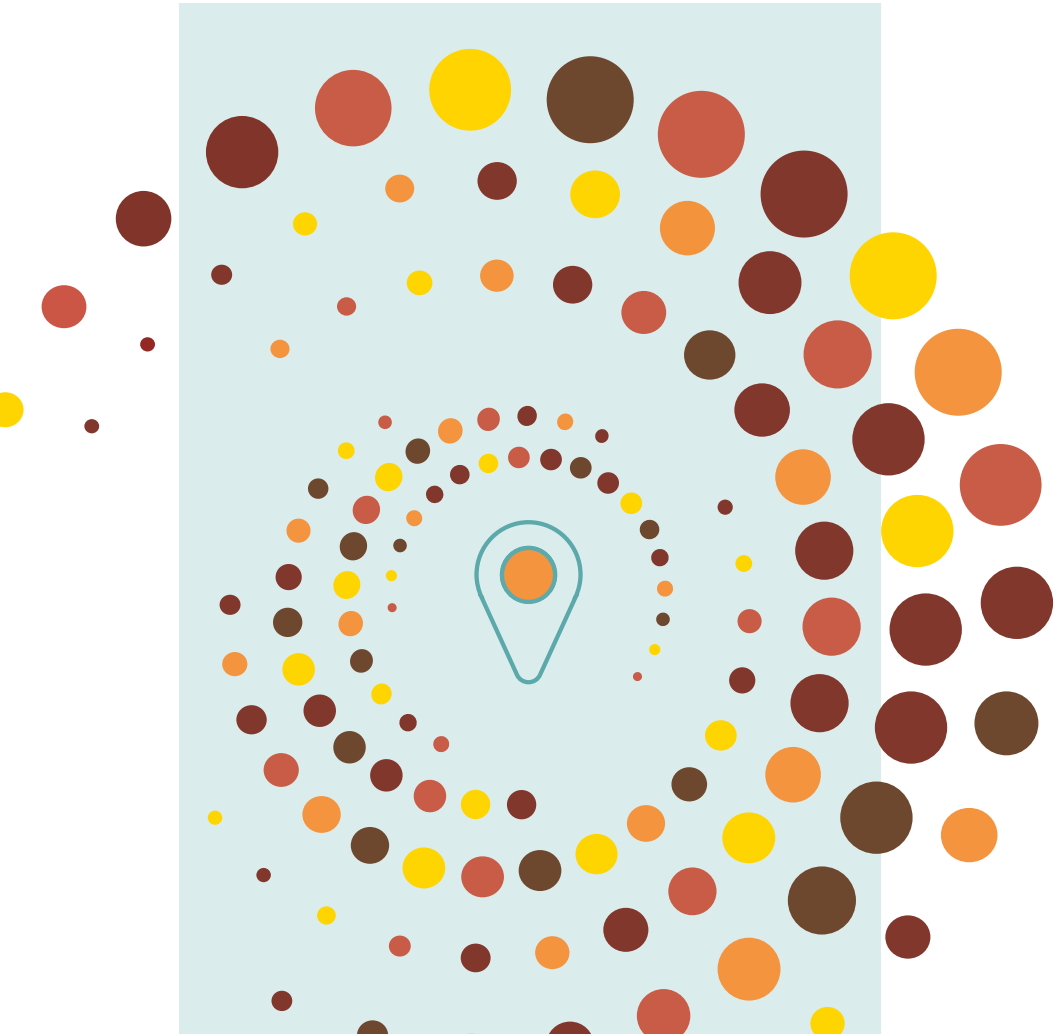

Διαπολιτισμικές Περιηγήσεις
στην Αθήνα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ – σελ. 5

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ – σελ. 7

ΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ – σελ. 9

Σχεδιασμός – σελ. 9

Εκπαίδευση Διαπολιτισμικών Περιηγητών/τριών – σελ. 9

Υλοποίηση – σελ. 10

Τι πετύχαμε – Τι μάθαμε – σελ. 10

ΓΝΩΡΙΣΤΕ ΤΟΥΣ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥΣ ΠΕΡΙΗΓΗΤΕΣ – σελ. 12

ΓΝΩΡΙΣΤΕ ΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟ – σελ. 15

Επιγραφικό Μουσείο – σελ. 15

Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού – σελ. 17

Αρχαία Αγορά – σελ. 19

Κεραμεικός – σελ. 21

ΕΠΙΛΟΓΟΣ – σελ. 23

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ - ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ – σελ. 24

Η συγγραφή των κειμένων έχει υλοποιηθεί από τους συντελεστές του έργου.

Η μετάφραση έγινε από την PRINTFAIR

Ο σχεδιασμός έγινε από τον Θοδωρή Μαστρογιάννη, Γραφίστα
Νέλσωνος 4, Πειραιάς, Τηλ 211 750 45 45, email: th.mastro3@gmail.com

Η εκτύπωση έγινε από την PRINTFAIR
Σόλωνος 119 - Αθήνα Τηλ. 210 330 06 06, www.printfair.gr email: info@printfair.gr

Το παρόν είναι απολογιστικό αποτέλεσμα του έργου "Multaka: Διαπολιτισμικές Περιηγήσεις στην Αθήνα", το οποίο συγχρηματοδοτείται από το Εθνικό Πρόγραμμα του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης 2014-2022 (75% πόροι της ΕΕ, 25% εθνικοί πόροι)

© Αθήνα 2023, Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, Εταιρεία Ανάπτυξης & Τουριστικής Προβολής Αθηνών (EATA)

«Multaka» στα αραβικά σημαίνει σημείο συνάντησης και είναι το χαρακτηριστικό όνομα που χρησιμοποιείται και σε αντίστοιχα προγράμματα άλλων ευρωπαϊκών πόλεων. Το «Multaka: Διαπολιτισμικές περιηγήσεις στην Αθήνα» είναι ένα ενταξιακό έργο, εναρμονισμένο με την εθνική στρατηγική της χώρας για την κοινωνική ένταξη μεταναστών/τριών, προσφύγων και ατόμων με μεταναστευτικό υπόβαθρο. Βασικός στόχος του η διευκόλυνση της κοινωνικής ένταξης μέσα από τον διαπολιτισμικό διάλογο, με τόπους συνάντησης μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους.

Επίκεντρο του MULTAKA της Αθήνας ήταν οι «διαπολιτισμικές περιηγήσεις», σε συγκεκριμένα μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού: Αρχαία Αγορά, Κεραμεικός, Επιγραφικό Μουσείο, Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού. Μετανάστες, πρόσφυγες και άτομα με μεταναστευτικό υπόβαθρο, αφού έλαβαν ειδική εκπαίδευση, υλοποίησαν τις «διαπολιτισμικές περιηγήσεις», μέσα από μια βιωματική και διαπολιτισμική προσέγγιση. Αρχαιολογικοί θησαυροί, ιστορικά μνημεία και συλλογές μουσείων της Ελλάδας, αποτέλεσαν έναυσμα για διαπολιτισμικό διάλογο με το κοινό που συμμετείχε, μετανάστες, πρόσφυγες, αλλά και Έλληνες πολίτες.

Ο διάλογος είχε στόχο, και θεωρούμε ότι τον πέτυχε, να ανακαλέσει τα βιώματα και τις οπτικές ανθρώπων με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο. Οι διαπολιτισμικές περιηγήσεις αποτέλεσαν λοιπόν την αφορμή και το πλαίσιο για να συζητηθούν έννοιες με διαχρονική απήχηση σε όλους τους ανθρώπους, όπως η γραφή και η επικοινωνία, η δημοκρατία και οι τρόποι συμμετοχής στα κοινά, οι γιορτές, τα προβιομηχανικά χειρωνακτικά επαγγέλματα, το εμπόριο και η οικονομία, οι πρακτικές σωματικής υγιεινής, η έννοια του θανάτου και των ταφικών εθίμων.

Το έργο «Multaka: Διαπολιτισμικές Περιηγήσεις στην Αθήνα» υλοποιήθηκε με τη στενή συνεργασία τριών φορέων: του Υπουργείου Μετανάστευσης & Ασύλου, του Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού και του Δήμου Αθηναίων.

Τα δύο Υπουργεία υπέγραψαν τον Σεπτέμβριο του 2020 Μνημόνιο Συνεργασίας για το σχεδιασμό και την υλοποίηση του έργου και συγκρότησαν ομάδα εργασίας αποτελούμενη από στελέχη του Τμήματος Διαπολιτισμικότητας της Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης του Υπουργείου Μετανάστευσης & Ασύλου και στελέχη της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (Διεύθυνση Αρχαιολογικών Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων - Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας, Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς - Τμήμα Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Διαπολιτισμικών Θεμάτων, Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, Επιγραφικό Μουσείο, Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού).

Τον Ιανουάριο του 2021 το έργο εντάχθηκε στο εθνικό πρόγραμμα 2014-2020 του Ταμείου Ασύλου Μετανάστευσης και Ένταξης ως συγχρηματοδοτούμενο έργο (75% πόροι της ΕΕ, 25% εθνικοί πόροι), με δικαιούχο τη Διεύθυνση Κοινωνικής Ένταξης, η οποία το Φεβρουάριο του 2022 σύναψε προγραμματική σύμβαση με την Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής Αθηνών του Δήμου Αθηναίων για την υλοποίησή του. Το έργο ήταν πιλοτικό, μικρής διάρκειας, αλλά με ιδιαίτερα θετικό αντίκτυπο.

Στο πλαίσιο του υλοποιήθηκαν περίπου 100 περιηγήσεις στις οποίες και συμμετείχαν πάνω από 700 άτομα. Στόχος και ευχή των φορέων που το υλοποίησαν είναι η συνέχισή του, χρονικά αλλά και ενδεχομένως και η γεωγραφική του επέκταση και σε άλλες πόλεις, μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους της χώρας μας.

Μαρίνα Τομαρά, ACCMR

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ

Πάτροκλος Γεωργιάδης, Γενικός Γραμματέας Μεταναστευτικής Πολιτικής, Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου

«Το Multaka είναι ένα ενταξιακό έργο, απόλυτα εναρμονισμένο με την Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη, που ενισχύει τη συμμετοχή των μεταναστών και προσφύγων στο δημόσιο χώρο και στηρίζει την κοινωνική ένταξη, μια διαδικασία που αφορά τόσο τους μετανάστες όσο και την τοπική κοινωνία.

Μέσω του έργου επιδιώκεται η ενδυνάμωση των προσφύγων και μεταναστών και η συμμετοχή τους στον δημόσιο χώρο, η ενίσχυση της ενταξιακής τους πορείας και η προώθηση της αλληλοκατανόησης μεταξύ των πολιτισμών των κοινωνιών προέλευσης και υποδοχής. Οι μετανάστες/πρόσφυγες έρχονται σε επαφή με την ιστορία και τον πολιτισμό της Ελλάδας, γίνονται κοινωνικοί και πρεσβευτές του, ενώ παράλληλα γνωρίζουν στο ελληνικό κοινό όψεις της δικής τους κουλτούρας και μεταφέρουν εμπειρίες και βιώματά τους, τα οποία αποτελούν έναυσμα για έναν γόνιμο διαπολιτισμικό διάλογο. Στο πλαίσιο του έργου, το πεδίο του πολιτισμού και ειδικότερα τα μουσεία και οι αρχαιολογικοί χώροι, λειτουργούν ως συνδετικός κρίκος μεταξύ της κοινωνίας καταγωγής ή προέλευσης και της κοινωνίας υποδοχής και αποτελούν ένα σημαντικό ενταξιακό εργαλείο, προωθώντας τόσο την ενδυνάμωση των μεταναστών/προσφύγων όσο και την ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας».

Πολυξένη Αδάμ-Βελένη, Προϊσταμένη Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων & Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού

«Η εκπαίδευση στον πολιτισμό αποτελεί έναν από τους στρατηγικούς στόχους της πολιτικής του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (ΥΠΠΟΑ) και επιτυγχάνεται μέσα από ποικίλες εκπαιδευτικές και επικοινωνιακές δράσεις που υλοποιούνται από τα κρατικά μουσεία και τις Εφορείες Αρχαιοτήτων.

Μια τέτοια δράση είναι και το πρόγραμμα «Multaka: Διαπολιτισμικές περιηγήσεις στην Αθήνα», καρπός της δημιουργικής δι-υπουργικής συνεργασίας πέντε Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του ΥΠΠΟΑ με τη Διεύθυνση Κοινωνικής Ένταξης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, καθώς και συνεργασίας με την Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής του Δήμου Αθηναίων. Το Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας της Διεύθυνσης Αρχαιολογικών Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του ΥΠΠΟΑ δόμησε και υλοποίησε ένα υποδειγματικό σεμινάριο εκπαίδευσης των διαπολιτισμικών περιηγητών/-τριών, συντονίζοντας υπηρεσίες και μουσεία του ΥΠΠΟΑ για την επιλογή θεματικών διαδρομών και την παραγωγή εύχρηστου εκπαιδευτικού υλικού.

Το πρόγραμμα έχει βασικό στόχο τη συνάντηση των πολιτισμών. Αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικά μνημεία, μουσειακά εκθέματα, αλλά και στοιχεία της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, διαχρονικοί μάρτυρες ποικίλων όψεων του ανθρώπινου βίου στον ελλαδικό χώρο γίνονται η αφορμή για διαπολιτισμικές περιηγήσεις που ανακαλούν μνήμες, εμπειρίες συναισθήματα. Με οδηγούς τους διαπολιτισμικούς περιηγητές, το Multaka προσεγγίζει θέματα που απασχολούν πρωταρχικά την ανθρώπινη υπόσταση ανεξαρτήτως θρησκευτικών, γλωσσικών, πολιτισμικών διαφορών.

Το MULTAKA αποδεικνύεται ένα εξαιρετικό εργαλείο για το διαπολιτισμικό διάλογο και την ενσυναίσθηση, την αποδοχή και τον σεβασμό στην διαφορετικότητα, και αναδεικνύει τον πολιτισμό ως κοινό τόπο και τρόπο εμπλουτισμού της ανθρώπινης ύπαρξης και συνύπαρξης».

Μελίνα Δασκαλάκη, Εντεταλμένη Δημοτική Σύμβουλος για θέματα προσφύγων και Μεταναστών, Πρόεδρος Κέντρου Υποδοχής Αλληλεγγύης Δήμου Αθηναίων

«Μια Ελληνίδα από μια πόλη της περιφέρειας στα 70 της χρόνια περπάτησε για πρώτη φορά στην Αρχαία Αγορά με περιηγητή έναν Έλληνα δεύτερης γενιάς με καταγωγή από τη Μαδαγασκάρη. Ένας διαπολιτισμικός περιηγητής με καταγωγή από την Αίγυπτο, ήδη πολιτογραφημένος Έλληνας, ενθάρρυνε ανθρώπους που σε λίγες μέρες έδιναν τις εξετάσεις για το πιστοποιητικό πολιτογράφησης σε μια περιήγηση στο Λουτρό των Αέρηδων.

Μια Αθήνα, λοιπόν, συμπεριληπτική στην πράξη.

Η πιλοτική εφαρμογή του έργου Multaka – Διαπολιτισμικές περιηγήσεις στην Αθήνα τροφοδότησε το όραμά μας για χώρους πολιτισμού που δίνουν χώρο και χρόνο στον διαπολιτισμικό διάλογο και ήδη σχεδιάζουμε τα επόμενα βήματα.

Οι διαπολιτισμικοί περιηγητές, άνθρωποι με μεταναστευτικό και προσφυγικό υπόβαθρο και γνώση της ιστορίας και του πολιτισμού τουλάχιστον δύο χωρών, όχι ως ιστορικοί ή μελετητές, αλλά ζώντας μέσα στην κουλτούρα των δύο χωρών, εμπλούτισαν το ανθρώπινο δυναμικό του Δήμου και της ΕΑΤΑ για πρώτη φορά όχι ως διερμηνείς, αξιοποιώντας μόνο τις γλωσσικές τους ικανότητες, αλλά δίνοντας αξία στη διαδρομή τους, που είναι μια διαδρομή μεταξύ πολιτισμών.

Το Multaka ήταν σημαντικό και σε θεσμικό επίπεδο. Ήταν η πρώτη μας συνεργασία στο πεδίο με τη Διεύθυνση Κοινωνικής Ένταξης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Κεντρική διοίκηση και τοπική αυτοδιοίκηση σχεδίασαμε και υλοποιήσαμε από κοινού συνεισφέροντας τις δυνάμεις μας. Η συνεργασία αυτή ωρίμασε την ιδέα μιας σταθερής συνεργασίας για την προώθηση κοινής ατζέντας λύσεων για την ένταξη και έτσι η Διεύθυνση τον Οκτώβριο του 2022 έγινε εταίρος του Δικτύου Πόλεων για την Ένταξη, που ίδρυσαν η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη το 2018.

Είμαστε πλέον σίγουροι ότι το έργο αυτό έχει αφήσει μια ζωντανή κληρονομιά στην πόλη μας και ότι θα μετασχηματιστεί σε νέες πρωτοβουλίες που προάγουν τον διάλογο, τη γνώση και την ενδυνάμωση των ανθρώπων».

ΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Σχεδιασμός

Η ιδέα για την υλοποίηση του έργου ξεκίνησε το 2019, όταν στελέχη της Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου που συμμετείχαν σε εργασίες του θεσμοθετημένου Ελληνο-Γερμανικού διαλόγου για τη Μετανάστευση, το Άσυλο και την Ένταξη, γνώρισαν τους συντελεστές του ευρωπαϊκού προγράμματος Multaka Berlin. Η ιδέα εξελίχθηκε και σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού σχεδιάστηκαν οι προδιαγραφές του ελληνικού Multaka, το οποίο κινείται στην ίδια φιλοσοφία με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά προγράμματα, έχει δηλαδή ως επίκεντρο τα μουσεία ως σημεία συνάντησης των πολιτισμών. Το ελληνικό Multaka σχεδιάστηκε ως έργο με τρεις βασικές συνιστώσες: τις διαπολιτισμικές περιηγήσεις, την παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού και την υλοποίηση απολογιστικής ημερίδας. Ως γλώσσες υλοποίησης των διαπολιτισμικών περιηγήσεων επιλέχθηκαν τα ελληνικά, αγγλικά, γαλλικά, αραβικά και φαρσί. Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού πρότεινε συγκεκριμένα μουσεία και χώρους για την υλοποίηση του προγράμματος, με βάση συγκεκριμένες θεματικές και διαδρομές, κατάλληλες για προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου και την ανάδειξη οικουμενικών αξιών.

Εκπαίδευση Διαπολιτισμικών Περιηγητών/ριών

Η εκπαίδευση στον πολιτισμό αποτελεί έναν από τους στρατηγικούς στόχους του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και επιτυγχάνεται μέσα από ποικίλες εκπαιδευτικές και επικοινωνιακές δράσεις. Οι δράσεις σε μουσεία και χώρους με αρχαιολογικό και ιστορικό ενδιαφέρον βασίζονται στη διεπιστημονικότητα, τη βιωματική μάθηση, την ενεργητική συμμετοχή, την προαγωγή της διαπολιτισμικής κατανόησης, της ενσυναίσθησης και της καταπολέμησης των στερεοτύπων, με όχημα τις αξίες της οικουμενικότητας και της συμπεριληψής που αντανακλώνται στα τεκμήρια του υλικού και άυλου πολιτισμού.

Με βάση τις παραπάνω αρχές σχεδιάστηκε η εκπαίδευση των διαπολιτισμικών περιηγητών/τριών του Προγράμματος «Multaka: Διαπολιτισμικές περιηγήσεις στην Αθήνα - Τα μουσεία/αρχαιολογικοί χώροι ως σημείο συνάντησης». Εκφράζει το αποτέλεσμα μιας δημιουργικής συνεργασίας πέντε Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (Διεύθυνση Αρχαιολογικών Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων - Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας,

Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών, Επιγραφικό Μουσείο και Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού).

Τα μνημεία και τα μουσεία αποτελούν το έναυσμα για έναν δημόσιο διάλογο που προάγει τη διαπολιτισμική κουλτούρα και αναδεικνύει τον πολιτισμό ως κοινό τόπο συνάντησης και τρόπο εμπλουτισμού της ανθρώπινης ύπαρξης και συνύπαρξης. Κεντρικός στόχος της εκπαιδευτικής διαδικασίας είναι οι «διαπολιτισμικοί περιηγητές/τριες» να εκφράσουν αξίες, βιώματα και συναισθήματα που είναι πανανθρώπινα και οικουμενικά και να συνομιλήσουν για αυτά με το κοινό τους μέσα στα μουσεία και τους αρχαιολογικούς χώρους.

Βασίλης Δημόπουλος ΥΠΠΟΑ

Υλοποίηση

Τι πετύχαμε – Τι μάθαμε

Στο πλαίσιο του έργου 'Multaka – Διαπολιτισμικές περιηγήσεις στην Αθήνα' από τον Αύγουστο του 2022 έως και τον Μάιο του 2023, υλοποιήθηκαν περίπου 100 διαπολιτισμικές περιηγήσεις.

Ένα μεγάλο μέρος του κοινού ήταν ασυνόδευτα παιδιά πρόσφυγες, τα οποία ήρθαν σε επαφή με τον πολιτισμό της χώρας υποδοχής και την κουλτούρα της. Στις περιηγήσεις συμμετείχαν 284 ωφελούμενοι από δομές και 470 ιδιώτες, όχι μόνο Έλληνες πολίτες αλλά και αναγνωρισμένοι πρόσφυγες που έφτασαν τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα και μετανάστες, αρκετοί εξ αυτών στη διαδικασία πολιτογράφησης, απόκτησης δηλαδή της ελληνικής ιθαγένειας.

Οι περισσότερες διαπολιτισμικές περιηγήσεις έλαβαν χώρα στα ελληνικά και ακολούθησαν τα φαρσί, τα αραβικά, τα γαλλικά και τέλος τα αγγλικά.

Στην καρδιά του εγχειρήματος βρίσκεται η ίδια η ομάδα διαπολιτισμικών περιηγητών, η οποία απάρτιζε το έργο. Άνθρωποι από από 17 διαφορετικές χώρες, κάτοικοι πλέον της Αθήνας, μοιράστηκαν μαζί μας την ιστορία τους, τις αναμνήσεις τους και τις προσδοκίες τους για τη χώρα καταγωγής τους όσο και για τη σύγχρονη πραγματικότητα που ζουν καθημερινά στην Αθήνα.

Η σύμπραξη για πρώτη φορά τριών θεσμικών φορέων τόσο στον σχεδιασμό όσο και στην υλοποίηση του έργου, άνοιξε τον δρόμο για αντίστοιχα έργα, τα οποία μονάχα πλουσιότερους και πιο αισιόδοξους μας αφήνουν πως η ειρηνική συνύπαρξη στην πόλη είναι εφικτή.

Σημαντικό ρόλο της στην προβολή και την προσέλκυση κοινού είχε το Κέντρο Συντονισμού του Δήμου Αθηναίων για θέματα Μεταναστών και Προσφύγων (ACCMR) ως χώρος διασύνδεσης και συντονισμού των φορέων της κοινωνίας των πολιτών.

Το Multaka αποτελεί παράδειγμα επιτυχούς σύμπραξης της κεντρικής διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης, σε θέματα ένταξης και υλοποίησης έργων με κοινωνικό/συμπεριληπτικό περιεχόμενο.

ΓΝΩΡΙΣΤΕ ΤΟΥΣ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥΣ ΠΕΡΙΗΓΗΤΕΣ

«Ονομάζομαι Χισάμ Ομάρ κατάγομαι από την Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Μετά την αποφοίτησή μου από τη νομική σχολή της Αλεξάνδρειας, ήρθα το 1988 ως μετανάστης στην Ελλάδα. Το 2006 απέκτησα την ελληνική υπηκοότητα και εργάζομαι από το 2017 ως διερμηνέας και μεταφραστής.

Μόλις έμαθα για το Multaka δήλωσα άμεσα τη συμμετοχή γιατί μου φάνηκε πάρα πολύ όμορφο και έξυπνο, με όχημα τον πολιτισμό, να φτάσουμε σε ένταξη.

Όλοι μας κουβαλάμε τις ρίζες μας όπου κι αν βρισκόμαστε, πολλές φορές στη διαδρομή μας ξεχνάμε ότι τις έχουμε μέσα μας! Το Multaka μας τις φέρνει πίσω στη μνήμη μέσα από την αρχαία και σύγχρονη κληρονομιά της Ελλάδας.

Θυμάμαι, σε μια περιήγηση στο Μουσείο Νεότερου Ελληνικού πολιτισμού, στην έκθεση των εργαλείων με τη συμμετοχή αραβόφωνων από δομή φιλοξενίας, στην ομάδα ήταν και μια μητέρα με τις δυο ανήλικες κόρες της και τη νύφη της. Η κυρία αυτή, βλέποντας ξανά κάποια εργαλεία που χρησιμοποιούσε η ίδια στο Ιράκ, άρχισε να εξηγεί στις κόρες της και σε όλους μας πώς και για ποιον σκοπό τα χρησιμοποιούσε. Η συζήτηση αυτή είχε έντονο ενθουσιασμό και ενδιαφέρον! Ακόμη, σε άλλη περιήγηση στο Λουτρό των Αέρηδων ήταν μια μεγάλη ομάδα ατόμων, που προέρχονταν από 14 διαφορετικές χώρες, όλοι μαθητές των μαθημάτων πολιτογράφησης σε αναμονή για τις εξετάσεις για την απόκτηση πιστοποιητικού απαραίτητου για την κτήση της ελληνικής ιθαγένειας. Ήταν σε ακόμη μια πλούσια και διαδραστική περιήγηση στο Λουτρό που νομίζαμε ότι ακούγεται ο ήχος του νερού και μέσα στη θολούρα των υδρατμών του Λουτρού μας ήρθε το άρωμα από το χειροποίητο σαπούνι.»

Χισάμ

Είμαι η Φαρίμπα Μαριάννα Χαγκ Μπαντέ, γεννήθηκα στο Ιράν το 1981 και σε ηλικία 6 ετών ήρθα στην Ελλάδα με τους γονείς μου. Έχω ασχοληθεί επαγγελματικά με το προσφυγικό τόσο μέσω προγραμμάτων του Υπουργείου Εσωτερικών αλλά και αρκετών Οργανώσεων. Η διαρκής επιθυμία μου για ανακάλυψη της ιστορίας, ήταν ο λόγος που με ώθησε να ενταχθώ στο έργο 'Multaka'. Με ιδιαίτερη χαρά, μέσα από το έργο, διαπίστωσα ότι οι επιρροές από άλλους πολιτισμούς, σε απλά καθημερινά που λέμε και κάνουμε είναι πολλές. Με αγάπη μου έχει αποτυπωθεί μια περιήγηση που συμμετείχαν ανήλικοι από το Κοινωνικό ΕΚΑΒ, οι οποίοι έδειξαν εξαιρετικό ενδιαφέρον για όσα λέγαμε και μετά το τέλος της περιήγησης, συνέχισαν με ερωτήσεις και ήθελαν να επισκεφθούν και άλλους ιστορικούς χώρους. Μια περιήγηση που εξυμνεί το έργο 'Multaka' και την αποστολή του.

Φαρίμπα

Με λένε Χάντι Μοχεμί. Η καταγωγή μου είναι από το Αφγανιστάν και ήρθα στην Ελλάδα ως ασυνόδευτος ανήλικος πριν από επτά χρόνια. Στην αρχή, για κάποιους μήνες, διέμενα στη δομή της Μόριας και μετά μεταφέρθηκα στο Κέντρο Φιλοξενίας της Ηλιαχτίδας στη Μυτιλήνη. Επειδή δεν είχα τελειώσει το σχολείο στη χώρα μου, ξεκίνησα εσπερινό σχολείο που τελείωσα το 2021 και με πανελλαδικές εξετάσεις μπήκα στο ελληνικό πανεπιστήμιο.

Τώρα είμαι φοιτητής στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών στο τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών, και παράλληλα δουλεύω ως μέντορας στην Ειδική Γραμματεία Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

Για το έργο 'Multaka' ενημερώθηκα από τους συνάδελφους μου στο Υπουργείο και θεώρησα ότι είναι ένα εξαιρετικό πρόγραμμα. Στην αρχή δεν ήμουν σίγουρος αν μπορούσα να συμμετέχω στο έργο επειδή δεν είχα ασχοληθεί ξανά με κάτι παρόμοιο, ωστόσο ήξερα ότι στις χώρες μας λόγω πολέμων πολλοί άνθρωποι δεν είχαν την ευκαιρία να επισκεφτούν μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους επομένως ήθελα μέσω του έργου να προσφέρω κάτι καινούριο και σημαντικό στην κοινότητα προσφύγων και μεταναστών.

Έκανα περιηγήσεις και στους πέντε χώρους του έργου με ανθρώπους από αρκετές διαφορετικές κοινότητες και ηλικιακές ομάδες, οι περισσότεροι εκ των οποίων ήταν νέα παιδιά που μιλούσαν περσικά. Στις επισκέψεις μας στα μουσεία και στους αρχαιολογικούς χώρους, καλύπταμε διάφορες θεματικές όπως τα κοινά στοιχεία και οι διαφορές στον τρόπο ζωής, στην κουλτούρα και τον πολιτισμό του κάθε επισκέπτη. Με ενθουσίαζε τα πόσα κοινά βρήκαμε μεταξύ μας όταν καθόμασταν και λέγαμε τις ιστορίες μας. Πράγματα που συχνά ενυπάρχουν σε κάθε έναν από μας. Η αγαπημένη μου έκθεση είναι αυτή των εργαλείων στην οδό Πανός 22, του Μουσείου Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού, επειδή μου θυμίζει πολύ τα πράγματα που χρησιμοποιούσαμε στην καθημερινότητα μας».

Χάντι

Με λένε Φρίντα και κατάγομαι από μια χώρα της βόρειας Αφρικής. Μένω και εργάζομαι στην Ελλάδα από το 2000 έχοντας στο χώρο εργασίας μου συναδέλφους και ωφελούμενους από διαφορετικές χώρες και πολιτισμούς.

Η λέξη 'MULTAKA' είναι μια αραβική λέξη, που σημαίνει συνάντηση και πράγματι οι περιηγήσεις του έργου ήταν σημείο συνάντησης για όσους συμμετείχαν. Συνάντηση ανθρώπων και ευκαιρία για καινούριες γνωριμίες. Όλοι μας από διαφορετικούς τόπους, μοιραζόμασταν μεταξύ μας εμπειρίες και βιώματα, αναμνήσεις από την παιδική μας ηλικία. Κάθε περιήγηση διαφορετική από την άλλη και κάθε φορά ανασύραμε διαφορετικές αναμνήσεις και συναισθήματα! Μερικά από τα λόγια των επισκεπτών θα μου μείνουν στο νου. 'Πέρασαμε πολύ ωραία! Ήταν πολύ όμορφη εμπειρία και μάθαμε πολλά μαζί σας', 'Ακόμα και αν βρισκόμαστε χρόνια στην Ελλάδα και έχουμε επισκεφθεί αρκετά μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, σήμερα τα είδαμε διαφορετικά. Μας βοήθησατε να καταλάβουμε αυτά

που βλέπαμε', ' Τα εργαλεία αυτά, τα έχουμε και τα χρησιμοποιούμε ακόμα στην χώρα μας! Αυτό το εργαλείο μου θυμίζει την γιορτή που γίνεται στο χωριό μου όπου μαζεύονται όλες οι οικογένειες για το μάζεμα του σιταριού', 'Ο πατέρας μου έχει φάρμα στην χώρα μου. Μόλις τελειώσω με την μόρφωση μου εδώ θα επιστρέψω και θα την αναλάβω εγώ', ' Σε ευχαριστούμε πάρα πολύ! Μάθαμε πολλά σήμερα και περάσαμε τέλεια'.

Φρίντα

Ονομάζομαι Καρίμ και κατάγομαι από την Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Η Αλεξάνδρεια είναι και ήταν πάντα μια κοσμοπολίτικη πόλη. Το γεγονός ότι γεννήθηκα εκεί αποτελεί πραγματικό προνόμιο, καθώς έχω τόσο αιγυπτιακή όσο και ελληνική καταγωγή.

Λόγω των σπουδών μου εκεί, πάντα με ενδιέφερε και με γοήτευε η ιστορία και το τι μας άφησαν οι πολιτισμοί του παρελθόντος – ιδιαίτερα επειδή οι πολιτισμοί της Αιγύπτου και της Ελλάδας ήταν πάντα συνυφασμένοι με τον πολιτισμό και την ιστορία. Το MULTAKA μου έδωσε τη δυνατότητα να εμβαθύνω περισσότερο στους αρχαιολογικούς χώρους που είχα επισκεφθεί στο παρελθόν και για τους οποίους γνώριζα ήδη τόσα πολλά, ιδίως για την αρχαία αγορά, στην οποία έκανα τις περισσότερες περιηγήσεις μου. Έμαθα νέα πράγματα από τα σεμινάρια και το υλικό μελέτης και επίσης για πρώτη φορά μπόρεσα να μοιραστώ αυτές τις γνώσεις με άλλους εξηγώντας κάποιες από τις πληροφορίες που απέκτησα κατά τη διάρκεια του προγράμματος.

Το καλύτερο από όλα είναι ότι επιλέχθηκα από το πρόγραμμα να είμαι επικεφαλής των ξεναγήσεων στα αγγλικά, αυτό ήταν ένα μεγάλο πλεονέκτημα καθώς οι αγγλόφωνες ομάδες που συμμετείχαν προέρχονταν από διαφορετικούς πολιτισμούς για τους οποίους δεν ήξερα σχεδόν τίποτα, οπότε έμαθα για τους πολιτισμούς τους, όπως έμαθαν και εκείνοι για τον δικό μου. Η ιδέα της συμμετοχής επισκεπτών στη συζήτηση και το γεγονός ότι τους δόθηκε δυνατότητα να εξηγήσουν και να συγκρίνουν τους πολιτισμούς ήταν το καλύτερο πράγμα στο πρόγραμμα. Συνήθως λάμβανα πολύ θετικά σχόλια σχετικά με το πόσο ενδιαφέρον ήταν αυτό, πώς δεν ήταν τόσο βαρετό όσο οι περιηγήσεις όπου μόνο ακούνε και πόσο πολύ έφερε τους πολιτισμούς πιο κοντά.

Το πιο εντυπωσιακό σημείο ήταν ότι ανακάλυψα ότι ανεξάρτητα από το πόσο διαφορετικοί είναι οι πολιτισμοί και οι άνθρωποι και πόσο μακριά μπορεί να έχουν εξελιχθεί ο ένας από τον άλλον χωρίς καμία επικοινωνία εκείνους τους αρχαίους χρόνους, τελικά έχουμε τόσα πολλά κοινά στις σκέψεις, την ιδεολογία και πάνω απ' όλα την αγάπη για τα όμορφα πράγματα.

Καρίμ

Οι χώροι και οι θεματικές

ΓΝΩΡΙΣΤΕ ΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟ

Επιγραφικό Μουσείο

Το Επιγραφικό Μουσείο είναι ένα από τα παλαιότερα μουσεία του Νέου Ελληνικού Κράτους. Ιδρύθηκε το 1885 με σκοπό την προστασία, διατήρηση, μελέτη και παρουσίαση αρχαίων επιγραφών χαραγμένων σε λίθο. Το Μουσείο είναι μοναδικό στην Ελλάδα και το μεγαλύτερο στο είδος του παγκοσμίως. Περιλαμβάνει 14.000 περίπου επιγραφές που χρονολογούνται από τον 8ο αι. π.Χ. έως τον 5ο – 6ο αι. μ.Χ, κυρίως αρχαίες ελληνικές, αλλά και λίγες λατινικές, εβραϊκές και ελάχιστες οθωμανικές. Οι περισσότερες προέρχονται από την Αθήνα και την Αττική, υπάρχουν όμως αρκετές από την υπόλοιπη Ελλάδα και τη Μικρά Ασία.

Οι σημαντικές πληροφορίες που παρέχουν οι αρχαίες ελληνικές επιγραφές, ως άμεσες πηγές της ιστορίας, οδήγησαν στη διαμόρφωση του άξονα της ξενάγησης στο Επιγραφικό Μουσείο για το πρόγραμμα MULTAKA, ώστε να θίγονται θέμα-

τα οικεία, διαχρονικά και διαπολιτισμικά. Στόχος είναι να δοθεί το έναυσμα στους συμμετέχοντες για ανταλλαγή εμπειριών και βιωμάτων και αναφορά σε σημερινές συνθήκες των χωρών προέλευσής τους. Διαπιστώνεται ότι οι συνθήκες των ανθρώπων δεν έχουν αλλάξει πολύ στο πέρασμα των χρόνων και αποτελούν κοινό τόπο, ώστε να επιτευχθεί μια πραγματική πολιτισμική «συνάντηση» μέσω του προγράμματος MULTAKA.

Η γραφή αποτελεί έναν διαπολιτισμικό περιηγητή που ταξιδεύει τον επισκέπτη στον χωροχρόνο. Η υιοθέτηση του φοινικικού αλφαβήτου από τους Έλληνες, η προσαρμογή του για την απόδοση της ελληνικής γλώσσας και η εξέλιξη του αποτέλεσαν τη βάση για τη διαμόρφωση πολλών αλφαβήτων του σύγχρονου κόσμου. Ο αρχαϊκός τρόπος γραφής επί τα λαϊά, δηλαδή με κατεύθυνση από δεξιά προς αριστερά, δεν χρησιμοποιείται σήμερα στην ελληνική γραφή, είναι όμως κοινός στη γραφή πολλών εκ των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα. Εμβληματικά εκθέματα του Μουσείου δίνουν κίνητρο για συζήτηση σχετικά με τον δημόσιο και ιδιωτικό βίο των αρχαίων, τη λατρεία των θεών, τη μνήμη των νεκρών, την ειρήνη και τον πόλεμο, αλλά και τις τιμές που απένειμαν οι Αθηναίοι σε μετοίκους και ξένους για τις υπηρεσίες τους στην πόλη εντάσσοντάς τους στο κοινωνικό σώμα.

Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού

Το Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού (ΜΝΕΠ), το μόνο Δημόσιο Μουσείο που πραγματεύεται την νεότερη ελληνική πολιτιστική κληρονομιά μέσα από υλικά και άυλα τεκμήρια, ιδρύθηκε το 1918. Οι συλλογές του αριθμούν πάνω από 25.000 αντικείμενα, καθημερινά ή τελετουργικά, από κάθε γωνιά της Ελλάδας και από όπου έδρασαν ελληνικές κοινότητες, που χρονολογούνται από τις αρχές του 19ου αι. μέχρι και το τέλος του 20ου αι.

Το ΜΝΕΠ διασώζει, μελετά και αναδεικνύει σύμβολα και αντικείμενα, πληροφορίες για ήθη και έθιμα, παραδοσιακές τέχνες και τεχνικές, που συνθέτουν τη νεοελληνική πραγματικότητα.

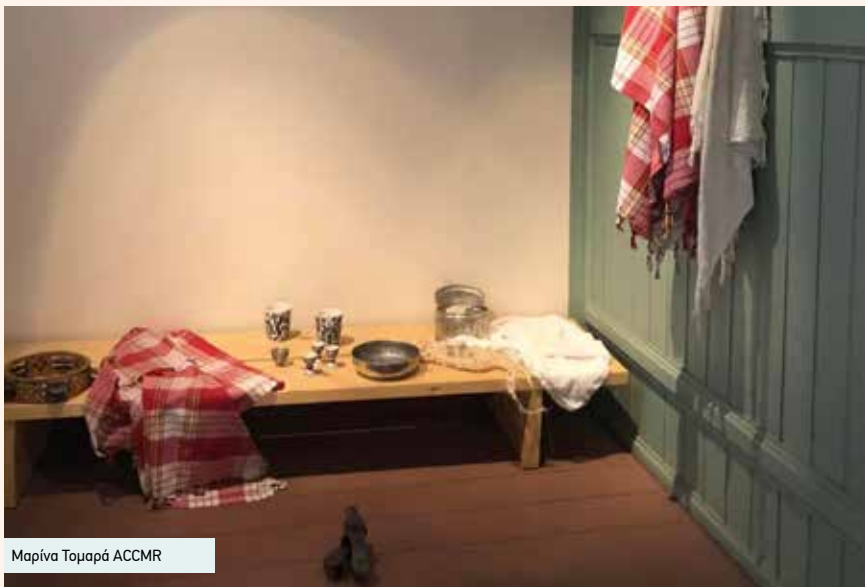
Από το 1989 το Μουσείο αναλαμβάνει το Λουτρό των Αέρηδων, ένα σημαντικό οθωμανικό μνημείο του 15ου αι., το τελευταίο δημόσιο λουτρό που λειτουργούσε στην Αθήνα μέχρι τη δεκαετία του 1960. Στο Λουτρό οι επισκέπτες μέσα από χαρακτηριστικά αντικείμενα, μια ψηφιακή έκθεση και μια σύντομη ταινία ταξιδεύουν διαχρονικά σε συνθήκες και αντικείμενα που συνδέονται με την καθαριότητα και την ομορφιά.

Το 2008 το ΜΝΕΠ οργανώνει τη μόνιμη έκθεση «Άνθρωποι και εργαλεία», για τη σχέση του ανθρώπου με την εργασία πριν κυριαρχήσει η μηχανή. Η έκθεση στηρίζεται σε μαρτυρίες για διάφορα επαγγέλματα και καταδεικνύει τη σημασία της εργασίας για την ταυτότητα των ανθρώπων και των τόπων τους.

Η νέα μόνιμη έκθεση του ΜΝΕΠ που εγκαινιάζεται μέσα στο 2023 μας ξεναγεί στη νεοελληνική ταυτότητα μέσα από τις καθημερινές συνήθειες των ανθρώπων για τη διατροφή, την κατοικία, την ένδυση, την εργασία, την ψυχαγωγία την πίστη και τη λαϊκή λατρεία. Το ταξίδι ξεκινά από το Τζαμί Τζισδαράκη και απλώνεται σε μια ολόκληρη γειτονιά στο Μοναστηράκι που εικονογραφεί την ιστορία της πόλης μας ήδη από την αρχαιότητα.

Ο χώρος του Λουτρού των Αέρηδων και η έκθεση «Άνθρωποι και Εργαλεία» επιλέχθηκαν από το ΜΝΕΠ ως χώροι δια πολιτισμικών περιηγήσεων, καθώς πραγματεύονται θέματα κοινά σε ανθρώπους από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα, με σκοπό να ενεργοποιήσουν μνήμες και συναισθήματα, βιώματα και εμπειρίες.

Μαρίνα Τομαρά ACCMR

Αρχαία Αγορά

Η Αρχαία Αγορά ήταν το κέντρο της κοινωνικής, πολιτικής και οικονομικής ζωής της αρχαίας Αθήνας. Πολίτες, μέτοικοι, δούλοι και ξένοι που συγκεντρώνονταν εδώ καθημερινά συμμετείχαν, ο καθένας με τον τρόπο του, σε ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων: πολιτικές επαφές και αποφάσεις, διοικητικά καθήκοντα και δίκες, εμπορικές συναλλαγές, θρησκευτικές τελετές, αθλητικούς αγώνες και θεατρικές παραστάσεις, στρατιωτικά γυμνάσια, διαβουλεύσεις και συζητήσεις κάθε είδους. Γύρω από αυτό το πλάτωμα ιδρύθηκαν σταδιακά τα περισσότερα κτήρια που αποτέλεσαν τις έδρες των θεσμών του δημοκρατικού πολιτεύματος: το βουλευτήριο, τα γραφεία των επιτροπών και αξιωματούχων, τα κρατικά αρχεία, το νομισματοκοπείο, τα δικαστήρια. Οι στοές που περιστοιχίζαν την Αγορά αποτελούσαν προστατευμένους και φιλόξενους χώρους συναντήσεων, συζητήσεων και μαθημάτων φιλοσοφίας.

Η μεγαλειώδης πομπή των Παναθηναίων ακολουθούσε την πανάρχαια οδική αρτηρία που οδηγούσε από το Δίπυλο του Κεραμεικού στην Ακρόπολη, διασχίζοντας την Αγορά. Στον λόφο της Αγοράς, τον Αγοραίο Κολωνό, δέσποζε όπως και σήμερα ο ναός του Ηφαίστου, προστάτη των μεταλλουργών, και της Αθηνάς Εργάνης, προστάτιδας των κεραμέων, ο καλύτερα διατηρημένος ναός του 5ου αιώνα π.Χ.

Πολυάριθμα άλλα ιερά και βωμοί εξυπηρετούσαν τις λατρευτικές ανάγκες των Αθηναίων. Υπέροχα έργα τέχνης και μνημεία μαρτυρούσαν τις εξαιρετικές επιδόσεις στις καλές τέχνες και υπενθύμιζαν την ένδοξη ιστορία της πόλης. Στα κα-

Μαρίνα Τομαρά ACCMR

Μαρίνα Τομαρά ACCMR

ταστήματα της Αγοράς, σε τέντες και πάγκους, αγγειοπλάστες, υποδηματοποιεί, χαλκουργοί, γλύπτες, βιβλιοπώλες, ανθοπώλες, αρωματοπώλες, αγρότες και άλλοι πολλοί πωλούσαν τα αγαθά τους.

Κατά τον 5ο και 4ο αιώνα π.Χ., την εποχή που η Αθήνα ήταν η πιο ισχυρή πόλη-κράτος της Ελλάδας, στην Αγορά περπάτησαν και συναναστράφηκαν πλήθος πολιτικοί, ποιητές, φιλόσοφοι, ρήτορες, ιστορικοί και καλλιτέχνες: ανάμεσά τους ο Περικλής, ο Αισχύλος, ο Σοφοκλής, ο Σωκράτης, ο Πλάτων, ο Δημοσθένης, ο Θουκυδίδης, ο Πραξιτέλης. Πολυάριθμοι ήταν επίσης οι μέτοικοι και οι ξένοι που επισκέφθηκαν ή έμειναν στην Αθήνα και οπωσδήποτε σύχναζαν στην Αγορά προκειμένου να συμμετάσχουν στην οικονομική, καλλιτεχνική και πνευματική ζωή της πόλης, ανάμεσά τους ο Ηρόδοτος, ο Γοργίας, ο Λυσίας, ο Ιπποκράτης, ο Αριστοτέλης. Όλοι τους, μαζί με το πλήθος ανώνυμων σήμερα αλλά παντοδύναμων τότε πολιτών που συμμετείχαν στους θεσμούς της άμεσης Αθηναϊκής Δημοκρατίας, έριξαν τους σπόρους του κλασικού πολιτισμού, ο οποίος διαδόθηκε από τον Μέγα Αλέξανδρο στα πέρατα της οικουμένης.

Η πολυδιάστατη φυσιογνωμία του αρχαιολογικού χώρου και η ποικιλία των ευρημάτων του μουσείου της Αρχαίας Αγοράς αποτέλεσαν γόνιμο τόπο για τους «διπολιτισμικούς περιηγητές/τριες» του προγράμματος MULTAKA ώστε να μοιραστούν με το κοινό τους αξίες, βιώματα και συναισθήματα που είναι πανανθρώπινα και οικουμενικά, συνδέοντας την πολιτιστική κληρονομιά με την σύγχρονη ζωή.

Κεραμεικός

Στην κοιλάδα του Ηριδανού ποταμού, στη βορειοδυτική παρυφή της αρχαίας πόλης, εκτεινόταν ο δήμος των Κεραμείων, στο «κάλλιστον προάστειον» κατά τον Θουκυδίδη. Ο Κεραμεικός, υπήρξε το σημαντικότερο κέντρο αγγειοπλαστικής και αγγειογραφίας του αρχαίου κόσμου και το σπουδαιότερο νεκροταφείο της αρχαίας Αθήνας από την Προϊστορική περίοδο ως και την Ύστερη Αρχαιότητα, αλλά συγχρόνως και μια γειτονιά στις παρυφές της πόλης, δίπλα στα τείχη. Ο Κεραμεικός ήταν χώρος μεταιχμιακός και διαβατήριος: από το εδώ στο επέκεινα, από το εντός του τειχισμένου άστεως στο εκτός της υπαίθρου. Στον Κεραμεικό συνυπάρχουν τα δίπολα: η δημόσια λατρεία στα ιερά και στους βωμούς με τα ξόρκια στους ιδιωτικούς τάφους. Η μνημειακή αρχιτεκτονική με τους εφήμερους κλιβάνους των κεραμείων. Τα υψιπετή νοήματα των ετήσιων επιτάφιων λόγων που υμνούσαν την αθηναϊκή πολιτεία με το ανέμελο κουβεντολόι του θερμοπωλείου και του χαμαιτυπείου. Από την Ιερά Πύλη, τα ιερά σύμβολα των γονιμικών και παρηγορητικών θεαινών της Ελευσίνας, Δήμητρας και Κόρης, οδηγούνταν δια της Οδού των Παναθηναίων στο εν άστει Ελευσίνιο, στους βόρειους πρόποδες της Ακρόπολης.

Μαρίνα Τομαρά ACCMR

Μαρίνα Τομαρά ACCMR

Οι πιστοί ακολουθούσαν αντίθετη κατεύθυνση δια της Ιερής Πύλης και Οδού, με τον «Ιακχο», τη μεγάλη πομπή προς την Ελευσίνα κατά το μήνα Βοηδρομιώνα, στις αρχές του Φθινοπώρου, για να μυηθούν στα Ελευσίνια Μυστήρια. Οι ετήσιες λαμπαδηδρομίες των νέων, πράξη συμβολική της αναζήτησης της αρετής, με αφητηρία το άλσος της Ακαδημίας, κατευθύνονταν μέσα από το Δίπυλο στα ιερά του άστεως. Τον καλοκαιρινό μήνα Εκατομβαιώνα, στη μέγιστη εορτή των Παναθηναίων, οι λαμπαδηδρομίες προς τιμήν θεών και ηρώων ένωναν τελετουργικά περιφερειακούς δήμους της αττικής υπαίθρου με τα αστικά ιερά. Στο Πομπείο προετοιμαζόταν η μεγαλειώδης πομπή των Παναθηναίων που ακολουθούσε την πανάρχαια οδική αρτηρία, από το Δίπυλο του Κεραμεικού στην Ακρόπολη, διασχίζοντας την Αγορά. Η πολυδιάστατη φυσιογνωμία του Κεραμεικού και η ποικιλία των ευρημάτων του μουσείου του -αποτέλεσμα άοκνων ανασκαφικών ερευνών για πάνω από 150 χρόνια- κρίθηκαν πρόσφορα μέσα ώστε οι «διαπολιτισμικοί περιηγητές/τριες» του προγράμματος MULTAKA να μοιραστούν με το κοινό προσωπικά τους βιώματα και συναισθήματα, που όχι σπάνια αποδεικνύονται πανανθρώπινα και οικουμενικά.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Οι διαπολιτισμικές συναντήσεις του MULTAKA ήταν πολλές και ενδιαφέρουσες. Η αφορμή και οι τόποι της συνάντησης των διαπολιτισμικών περιηγητών και των περιηγούμενων του MULTAKA της Αθήνας ήταν τα επιλεγμένα από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού μουσεία και οι αρχαιολογικοί χώροι που παρουσιάστηκαν στο τεύχος που έχετε στα χέρια σας.

Τα μουσεία και οι αρχαιολογικοί χώροι, ως κατεξοχήν χώροι ανάδειξης και προβολής των πολιτισμών είναι δημόσιοι τόποι συνάντησης για την διεξαγωγή διαπολιτισμικού διαλόγου. Αποτελούν, με άλλα λόγια, τόπους ανταλλαγής ιδεών και επικοινωνίας, διαπραγμάτευσης της ταυτότητας και της ετερότητας. Τα μουσειακά εκθέματα και τα αρχαιολογικά τεκμήρια των συγκεκριμένων μουσείων και αρχαιολογικών χώρων αποτέλεσαν αφορμή ώστε να ακουστούν διαφορετικές οπτικές και φωνές, με όχημα τον διαπολιτισμικό διάλογο και οδηγούς τους διαπολιτισμικούς περιηγητές και περιηγήτριες. Παράλληλα, οι περιηγήσεις έδωσαν την ευκαιρία να εκφραστούν εμπειρίες και όψεις διάφορων πολιτισμών, να ανακληθούν μνήμες και να αναδειχθούν αξίες πανανθρώπινες.

Για την υλοποίηση του έργου καθοριστική ήταν η συνάντηση και η συνεργασία τριών φορέων, του Υπουργείου Μετανάστευσης & Ασύλου, του Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού και του Δήμου Αθηναίων (Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής). Ο κάθε φορέας συνετέλεσε καθοριστικά στην επιτυχή έκβαση του έργου.

Ελπίζουμε ότι η συνάντηση του MULTAKA της Αθήνας, θα αποτελέσει έμπνευση και κίνητρο για την πραγματοποίηση και άλλων αντίστοιχων έργων, τα οποία θα λειτουργήσουν ως εργαλεία για την ανάπτυξη του διαπολιτισμικού διαλόγου και της διαπολιτισμικής ενσυναίσθησης και θα συμβάλλουν στη δημιουργία συνεκτικών κοινοτήτων που βασίζονται στον αλληλοσεβασμό και την αλληλοκατανόηση.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ - ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Ευχαριστίες

Ιδιαίτερως ευχαριστούμε όσους και όσες βοήθησαν να καταστεί δυνατή η υλοποίηση του έργου «MULTAKA: Διαπολιτισμικές περιηγήσεις στην Αθήνα». Συγκεκριμένα:

Από το Υπουργείο Μετανάστευσης & Ασύλου:

- Τον κ. Πάτροκλο Γεωργιάδη, Γενικό Γραμματέα Μεταναστευτικής Πολιτικής

Από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού:

- Τον κ. Βασίλη Δημόπουλο, Γραφίστα του Τμήματος Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας της Διεύθυνσης Αρχαιολογικών Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, για τον γραφιστικό σχεδιασμό και την οπτική ταυτότητα του έργου «MULTAKA: Διαπολιτισμικές περιηγήσεις στην Αθήνα»

Από τον Δήμο Αθηναίων:

- Την κα Μελίνα Δασκαλάκη, Εντεταλμένη Δημοτική Σύμβουλο Υποστήριξης και Κοινωνικής Ένταξης Μεταναστών και Προσφύγων και Πρόεδρο του Κέντρου Υποδοχής & Αλληλεγγύης Δήμου Αθηναίων (ΚΥΑΔΑ)
- Την κα Χαρά Τσαντίλη, Senior Protection Assistant, YAOHE για τους Πρόσφυγες

Το κέντρο συντονισμού για ζητήματα προσφύγων και μεταναστών (ACCMR) και συγκεκριμένα τους:

- κα Διονυσία Λαμπίρη, κα Μαρίνα Τομάρα και τον κ Δημήτρη Κολιόπουλο

Από την Εταιρεία Ανάπτυξης & Τουριστικής Προβολής του Δήμου Αθηναίων:

- Τον κ. Επαμεινώνδα Μούσιο, Διευθύνοντα Σύμβουλο ΕΑΤΑ

Συντελεστές

Η ομάδα εργασίας από το Υπουργείο Μετανάστευσης & Ασύλου:

- Φανή Κεραμίδα, Προϊστάμενη Τμήματος Διαπολιτισμικότητας, Διεύθυνση Κοινωνικής Ένταξης
- Ελένη Πετράκη, Τμήμα Διαπολιτισμικότητας, Διεύθυνση Κοινωνικής Ένταξης
- Καλλιόπη Υφαντή, Τμήμα Διαπολιτισμικότητας, Διεύθυνση Κοινωνικής Ένταξης

Η ομάδα εργασίας από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού:

- Ανδρομάχη Κατσελάκη, Δρ αρχαιολόγος, Προϊσταμένη Τμήματος Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας (ΤΕΠΕ), Διεύθυνση Αρχαιολογικών

Μουσείων Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων

- Όλγα Σακαλή, Δρ αρχαιολόγος-μουσειολόγος, Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας (ΤΕΠΕ), Διεύθυνση Αρχαιολογικών Μουσείων Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων
- Μαρία Φακιολά, Δρ Κοινωνική Ανθρωπολόγος, Τμήμα Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς & Διαπολιτισμικών Θεμάτων, Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς
- Παναγιώτα Ανδριανοπούλου, Εθνολόγος - Λαογράφος, Προϊσταμένη Τμήματος Συλλογών, Έρευνας και Τεκμηρίωσης Λαϊκής Τέχνης, Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού
- Ιωάννα Βλάχου, Εικαστικός, Τμήμα Συλλογών, Έρευνας και Τεκμηρίωσης Λαϊκής Τέχνης, Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού
- Μαρία Λιάσκα, Αρχαιολόγος Μουσειολόγος ΜΑ, Τμήμα Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων και Μουσείων, Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών
- Λεωνίδα Μπουρνιάς, Αρχαιολόγος, MPhil, Τμήμα Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων και Μουσείων, Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών
- Γιάννα Βενιέρη, Δρ Αρχαιολόγος, Προϊσταμένη Τμήματος Εκθέσεων, Επικοινωνίας & Εκπαίδευσης, Επιγραφικό Μουσείο
- Σταματία Μακρυπόδη, Δρ Αρχαιολόγος, Τμήμα Εκθέσεων, Επικοινωνίας & Εκπαίδευσης, Επιγραφικό Μουσείο

Η ομάδα εργασίας από την ΕΑΤΑ:

- Γιώργος Στέφας, Υπεύθυνος Τμήματος Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων ΕΑΤΑ
- Ηρώ Ακριβού, Μουσειολόγος, Συντονίστρια Διαπολιτισμικών Περιηγήσεων MULTAKA

Η ομάδα των διαπολιτισμικών περιηγητών/τριών:

Καρίμ Ελμπαρσούμυ, Μπέβα- Ιχασίνα Ραταφικαριβοχίτρα, Ζακελίν Χατζηκυριάκου, Badr Al Ameri, Barshank Haj Younes, Ayah Mahmoud Ibrahim Elsayad, Φαρίντα Αζουγκ, Ηλίας Μουτράν, Χισάμ Ομαρ - Μπαχλουλ, Hadi Mohebi, Fariba Marianna Hagh Bandeh, Mousa Mohannad

Τέλος, ευχαριστούμε τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, τις ομάδες εθελοντών, τους συλλόγους, τις δομές ένταξης προσφύγων και τις δομές φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων που συμμετείχαν στις διαπολιτισμικές περιηγήσεις καθώς και όλους και όλες τους/τις περιηγούμενους/ες.

Το έργο «Multaka: Διαπολιτισμικές Περιηγήσεις στην Αθήνα» (MIS 5075080) συγχρηματοδοτείται από το Εθνικό Πρόγραμμα του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης 2014–2022 (75% κοινοτικοί πόροι, 25% εθνικοί).

Για την υλοποίηση του προγράμματος συνεργάζονται:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου

Διεύθυνση Κοινωνικής Ένταξης
Τμήμα Διαπολιτισμικότητας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων
και Πολιτιστικής Κληρονομιάς
Διεύθυνση Αρχαιολογικών Μουσείων,
Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων
Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας
Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς
Τμήμα Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς
και Διαπολιτισμικών Θεμάτων
Επιγραφικό Μουσείο
Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών
Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού

Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής Αθηνών
ΕΑΤΑ ΑΕ–ΟΤΑ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Ασύλου,
Ένταξης
& Μετανάστευσης

«Ισότητα, Αλληλεγγύη, Προστασία»
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας
και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

